

14 Mart 2021 Baden-Württemberg ve Rheinland-Pfalz Eyaletlerinin Seçim Analizi - Özgür Ünal Eriş

Almanya'nın Baden-Württemberg ve Rheinland-Pfalz eyaletlerinde 14 Mart 2021'de eyalet seçimleri yapıldı. Almanya'nın bu iki eyaletinde yapılan seçimler ülkede pandemi koşullarında yapılan ilk seçimler oldu. Dolayısıyla seçmenlerin birçoğu oyunu seçim merkezlerinde kullanmadı. Mektupla gönderilen oylarda ise büyük bir artış gözlemlendi. Seçimlere katılım ise 5 yıl önce yapılan seçimlere göre büyük oranda düştü. Baden-Württemberg'de seçimlere katılım % 63,7 olurken, Rheinland-Pfalz'da katılım % 64,1 olarak kaydedildi.

Baden-Württemberg'de Eyalet Başbakanı Winfried Kretschmann liderliğindeki Yeşiller Partisi %32.6 oranında oy alarak seçimi açık ara farkla kazanırken Başbakan Angela Merkel'in partisi Hristiyan Demokrat Birlik (CDU) %24.1 oyla

tarihteki en düşük oy oranını aldı. Rheinland-Pfalz eyaletinde ise Eyalet Başbakanı Malu Dreyer liderliğindeki Sosyal Demokrat Parti (SPD) oyların %35.7'sini alarak seçimi kazanmayı başardı. CDU bu eyalette de %27.7'e gerileyerek tarihinin en düşük sonucunu aldı. Baden-Württemberg'de 2016'da %15,1 ile büyük bir çıkış yapan aşırı sağcı Almanya için Alternatif (AfD) bu sefer ancak %9,7 oy alabildi. Rheinland-Pfalz eyaletinde ise AfD, oy oranı % 2,1 oranında gerilemesine rağmen % 10.5 oy oranı ile üçüncü parti [oldu](#).

Baden Württemberg'de oy dağılımı şu şekilde:

- Yeşiller: %32,6 (2016 yılındaki son seçimlere göre + %2,3)
- CDU: %24,1 (- 2,3)
- SPD: %11,0 (- 1,7)
- FDP: %10,5 (+ 2,2)
- AfD: %9,7 (- 5,4)

Rheinland-Pfalz'da oy dağılımı şu şekilde

- SPD: %35,7 (- 0,5)
- CDU: %26,5 (- 4,1)
- Yeşiller: %9,3 (+ 4,0)
- AfD: %8,3 (- 4,3)
- FDP: %5,5 (- 0,7)
- Bağımsızlar: %5,4 (+3,2)

Kaynak: [Politico Research](#).

Bu iki eyaletteki seçim sonuçları bize ne ifade ediyor? Şimdi bu sonuçların analizini yapalım:

Eyalet seçimleri genelde federal seçimlerden önce halkın eğilimini göstermede yardımcı olur. Baden-Württemberg ve Rheinland-Pflaz eyaletlerindeki seçimlerden sonra ortaya çıkan tablo, 26 Eylül'de yapılacak genel seçimlerde federal hükümetin değişebileceği şeklinde değerlendirilmeye başlandı. Her iki eyalette de özellikle CDU'nun uğradığı oy kaybı dikkate değer. Pandeminin ilk başlarında istikrarlı ve güçlü liderliği ile iyi bir yönetim gösteren Merkel ve partisine olan destek %70lere kadar [çıkmişti](#). Ama karantina ve kısıtlamaların devam etmesi, COVID 19'un 3. dalgasının başlaması ve aşılamanın yetersiz bulunması bu desteği oldukça düşürdü. Seçimlerden hemen önce de CDU/CSU'dan en az iki politikacının tıbbi maske satan şirketlere arabuluculuk yapıp, karşılığında yüz binlerce Euro rüşvet aldıklarının saptanması sonrasında istifa etmek zorunda kalmaları, en az üç milletvekilinin ise Azerbaycan için lobi çalışmaları yapıp, karşılığında rüşvet almakla suçlanmaları da CDU/CSU için pek olumlu olmadı. Bu skandallar yeni ortaya çıktığı ve oyların çoğu mektupla kullanıldığı için eyalet seçim sonuçları üzerinde fazla etkili olmasa da, federal seçimlerde bir dezavantaj [olabilir](#).

Pandemi aynı zamanda Alman modelindeki zayıflıkları da ortaya çıkardı. Almanya'nın dijitalleşmede geri kaldığı, eğitim, inovasyon ve altyapıya yatırım yapması gereği ortaya çıktıkça ve Almanya'nın ihracata bağımlı ekonomisinin küresel jeo-ekonomik rekabete ne kadar duyarlı olduğu anlaşıldıkça bu zayıflıkların faturası da ülkeyi 16 senedir aralıksız yöneten CDU/CSU hükümetine kesilmeye [başlandı](#). Partinin içindeki Merkel sonrası oluşacak liderlik sorunu da partiye olan güvenin düşmesinde çok etkili. Önceleri partinin yükselen yıldızı olarak görülen Sağlık Bakanı Jens Spahn aşılama konusunda yavaş davrandığı için çok eleştiriliyor. Yine Merkel'in sadık destekçisi Ekonomi Bakanı Peter Altmaier'de pandemi süresince işletmelere yapılan ekonomik yardımı dağıtmada yavaş davrandığı için mercek altında. En önemlisi de Ocak ayında partinin genel başkanı olarak seçilen Armin Laschet'in şansölye adayı olması için büyük bir destek olmaması. Öyleki Bavyera Başbakanı CSU'dan Markus Söder'e adaylığı için daha çok destek olacağı konuşulmaya başlandı. Söder'in hızlı aşılama yapılması konusundaki görüşleri ve Bavyera'daki pandemi yönetimi onun popülerliğini [arttırdı](#).

CDU/CSU'ya olan desteğin düşmesinin yanı sıra Yeşiller Partisi'ne olan desteğin

artması da önemli bir gelişme. Almanya'nın 2. Dünya Savaşı sonrası siyasi kültürü kutuplaşmayı ve radikalleşmeyi önleyici bir ortayol politikası içerir; *Mittigkeit*. Yeşiller Partisi'nin de bu şekilde siyaset yapmaya başlaması ve pandemi zamanı da özellikle önemi ortaya çıkan çevre problemlerine de öncelik vermeleri onların başarılarını [arttırdı](#). Örneğin Baden-Württemberg'de Yeşiller hem stil hem siyasi pozisyon bakımından CDU politikacılarına benzeyen bir liderle seçimi kazandılar. Bu durumda 2019 Avrupa Parlamentosu seçimlerinde CDU'dan Yeşiller'e doğru bir oy kaybı olduğu gibi (1.1 milyon seçmen oyu) Merkel'in başında olmadığı bir CDU'dan da 26 Eylül seçimlerinde Yeşiller'e oy kayabilir. Ama tabii bunun olması için Yeşiller Partisi'nin küresel anlamda jeo-politik bir rekabet içinde olan Avrupa Birliği'ni güçlü kılacak politikalar yapacağından seçmeni ikna etmesi lazım. Bu da aynı zamanda Almanların Merkel döneminde en çok hoşnut oldukları refah, tahmin edilebilirlik ve istikrarı korumak anlamına geliyor ki, Yeşiller Partisi'nin buna da hazırlıklı olması lazım.

Aslında her iki eyalette de seçim sonuçlarının partiden ziyade parti başkanlarının popülerliğiyle de çok alakası var. Liderlere duyulan bağımlılık bu sefer AfD'yi olumsuz etkiledi. Partinin içindeki liderlik savaşı ve partinin ana mesajının göçmen karşıtlığı olması pandemi sürecini yönetebilecek güçlü bir lider arayan Alman halkı için pek de çekici olmadı.

İlginç olan başka bir gelişme de bu seçimlerde dış etkenlerin de etkili olmaya başlaması. Mesela Çin menşeli firma Huawei'nin Baden Württemberg'deki CDU kongrelerinin sponsorluğunu üstlenmesi ve liberal parti FDP'nin yerel Confucius Enstitütüleri aracılığıyla Çin'in etkili olduğunu iddia etmesi de yine CDU için bir dezavantaj [olabilir](#).

Sonuç olarak, eyalet seçimlerinin genel seçimlerdeki eğilimi yansıttığı düşünülecek olursa pandemi sürecini yönetmekte zorluk yaşamaya başlayan CDU'nun özellikle Merkel gibi popüler bir liderin de siyaseti bırakacağı 26 Eylül genel seçimlerinde zorlanacağı aşikâr. Bunun yanı sıra Yeşiller Partisi klasik *Mittigkeit* çerçevesinde politika yapmaya devam ederse şansları bayağı yüksek olacak. Her şey önümüzdeki günlerde pandeminin seyri ve halkın güvenini kazanacak siyaset yapabilen liderliğin ortaya çıkmasına bağlı.

Prof. Dr. Özgür Ünal-Eriş, liseyi Robert Kolej’de okuduktan sonra 1996 yılında Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü’nden mezun oldu. 1996-1997 yılları arasında Almanya Hamburg’da Dole Firması’nda çalıştı. 1997-1998 yılları arasında İngiltere Exeter Üniversitesi’nde Avrupa Birliği üzerine yüksek lisans yaptı. 1999-2005 yılları arasında da İngiltere Essex Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü’nde doktora yaptı. 2002 yılından beri Bahçeşehir Üniversitesi, 2015 yılından beri de İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi’nde ders vermektedir. Avrupa Birliği üzerine yazdığı çeşitli makalelerle birlikte co-editörlüğünü yaptığı Cambridge Scholars Yayınevi’nden çıkan Political Economy of Muslim Countries ve Springer Yayınevi’nden çıkan Revisiting Secularism in Theory and Practice adlı kitapları vardır Prof. Dr. Ünal-Eriş Ekim 2020’den beri de Jean Monnet Chair unvanına sahiptir.

Bu yazıya atıf için: Özgür Ünal-Eriş, “14 Mart 2021 Baden-Württemberg ve Rheinland-Pfalz Eyaletlerinin Seçim Analizi “, *Panorama*, Çevrimiçi Yayın, 17 Nisan 2021, <https://www.uikpanorama.com/blog/2021/04/17/14-mart-2021-baden-wurttemberg-ve-rheinland-pfalz-eyaletlerinin-secim-analizi/>

Telif@UIK*Panorama*. Bu yazının tüm çevrimiçi ve basılı telif hakları *Panorama* dergisine aittir. Yazıda yer verilen görüşler yazarına/yazarlarına aittir. UIK Derneğini, *Panorama* Yayın Kurulunu, dergi editörlerini ve diğer yazarları bağlamaz.